ครูบ้านนอก .คอม
www.kroobannok.com

สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ "กษัตริย์" นักการศึกษา พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน รายงานพิเศษ โดย ไทยรัฐ

นำเสนอเมื่อ : 18 ต.ค. 2559

เมื่อวันที่ 17 ต.ค. 2559 ไทยรัฐออนไลน์ ได้นำเสนอรายงานพิเศษ เรื่อง สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ "กษัตริย์" นักการศึกษา พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน

“พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน”

พระราชสมัญญา พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ที่กระทรวงศึกษาธิการถวาย เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2554

เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 84 พรรษา
ด้วยทรงตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาอย่างหาที่สุดมิได้
ทั้งทรงมีพระปรีชาสามารถในสรรพวิทยาการด้านต่างๆ
จนเป็นที่ประจักษ์แจ้งทั้งต่อพสกนิกรชาวไทยและในนานาอารยประเทศ
ทรงประดิษฐ์คิดค้นพัฒนาองค์ความรู้ที่ทรงค้นพบหลากหลายสาขา
จากนั้นทรงเผยแพรความรู้ให้แกพสกนิกรทุกหมู่เหลา
และแกมวลมนุษยชาติในลักษณะของครูมหาชนและของมวลมนุษยชน

ดังพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัย วิชาการศึกษา ประสานมิตร เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2505

“...การศึกษาเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญยิ่งของมนุษย์ คนเราเมื่อเกิดมาก็ได้รับการสั่งสอนจากบิดามารดา อันเป็นความรู้เบื้องต้น เมื่อเจริญเติบใหญ่ขึ้น ก็เป็นหน้าที่ของครูและอาจารย์สั่งสอนให้ได้รับวิชาความรู้สูง และอบรมจิตใจให้พร้อมด้วยคุณธรรม เพื่อจะได้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติสืบไป...”

พระบรมราโชวาทที่อัญเชิญมานี้แสดงให้เห็นถึงพระราชดำริที่เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาและทรงสะท้อนเป็นพระราชกรณียกิจนานัปการก่อประโยชน์สุขต่อพสกนิกรผ่านโครงการน้อยใหญ่หลายพันโครงการเพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความผาสุก

สิ่งที่พระองค์ทรงคิดและทรงปฏิบัติต่อพสกนิกร พระองค์จึงทรงเป็น **“พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน”** โดยแท้

“ข่าวการศึกษา” ขอน้อมนำพระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพล อดุลยเดช ที่ทรงมีต่อการศึกษาไทย มาบันทึกไว้ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างลนพน

การศึกษาในระบบโรงเรียน

ใน พ.ศ.2489 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ตั้งโรงเรียนขึ้นสำหรับพระราชโอรสและพระราชธิดา บุตรข้าราชบริพารในพระราชวัง โดยเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้ร่วมเรียนด้วย ทั้งนี้

พระองค์ยังทรงทราบถึงปัญหาการขาดแคลนที่เรียนของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ห่างไกล
จึงมีพระราชดำริให้ทหารช่วยกอสร้างโรงเรียน พระราชทานนามว่า “โรงเรียนรมเกลาฯ”

ขณะเดียวกัน ได้พระราชทานพระราชทรัพย์เพื่อร่วมสร้างโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
สำหรับชาวไทยภูเขาที่อาศัยอยู่ในดินแดนทุรกันดารห่างไกลการคมนาคม ซึ่งมีชื่อเรียกว่า
“โรงเรียนเจ้าพอหลวงอุปถัมภ์”
พระองค์ยังทรงเล็งเห็นถึงปัญหาของเยาวชนที่ครอบครัวประสบปัญหาเดือดร้อนจากสาธารณภัย ภัยธรรมชาติ
จึงทรงพระเมตตารับอุปถัมภ์เยาวชนที่ขาดแคลน อันได้แก่
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์และโรงเรียนสงเคราะห์เด็กยากจน

การศึกษานอกระบบโรงเรียน

สำหรับการศึกษาของประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน
พระองค์ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษาสำหรับประชาชนที่อยู่ในชนบท ทรงริเริ่มตั้ง “ศาลารวมใจ”
ตามหมู่บ้านชนบท เพื่อให้ประชาชนได้ใช้เป็นที่อ่านหนังสือ โดยพระราชทานหนังสือประเภทต่างๆ
นอกจากนั้นมีพระราชดำริจัดทำโครงการพระดาบส หรือส่วนใหญ่เรียก “โรงเรียนพระดาบส” เมื่อ พ.ศ.2519
ให้ประชาชนที่มีใจรักวิชาการ ใฝ่หาความรู้ใส่ตนเองแต่ไม่สามารถหาที่เรียนได้เข้าเรียน ครูผู้สอนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
อาสาสมัคร โดยถือว่าการสอนวิชาความรู้ให้ศิษย์เป็นวิทยาทาน ไม่คิดค่าตอบแทนใดๆ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นอกเหนือจากโรงเรียนพระดาบสแล้ว พระองค์ยังมีพระราชดำริให้จัดตั้ง
“ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” เพื่อเป็นศูนย์รวมของการศึกษาค้นคว้า ทดลองวิจัย
และแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาด้านต่างๆ
เพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าและให้ความรู้แก่ประชาชนผู้สนใจทุกหมู่เหล่า
ปัจจุบันศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีทั้งหมด 6 ศูนย์ คือ
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.เมืองนราธิวาส จ.นราธิวาส,
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.เมืองสกลนคร จ.สกลนคร,
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี,
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไครอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่,
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
และศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา

โรงเรียนในพระบรมราชูปถัมภ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงรับ โรงเรียนในพระบรมราชูปถัมภ์
พระราชทานพระราชทรัพย์ช่วยเหลือ และให้ความอุปถัมภ์ หรือทรงให้คำแนะนำ
ทั้งยังได้เสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมเยียนและพระราชทานพระบรมราโชวาทเพื่อสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ครูและนักเรียนเป็นประจำ เช่น โรงเรียนจิตรลดา, โรงเรียนราชวินิต, โรงเรียนวังไกลกังวล, โรงเรียนราชประชาสมาสัย, โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย, โรงเรียนเพื่อลูกหลานชนบท, โรงเรียนรมเกลา ฯลฯ

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช
ทรงเล็งเห็นปัญหาการขาดแคลนครูในท้องที่ชนบทห่างไกลเป็นปัญหาของการศึกษาไทย
ที่มีมาตรฐานคุณภาพของแต่ละโรงเรียนแตกต่างกัน โรงเรียนเองก็ยังมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ
การศึกษามีความเหลื่อมล้ำ
ซึ่งอาจจะเป็นเครื่องบั่นทอนความเจริญทางจิตใจและการพัฒนาของทรัพยากรมนุษย์ในอนาคต
จึงทรงพระกรุณาโปรด เกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์จำนวน 50 ล้านบาท
ถวายเป็นทุนประเดิมก่อตั้งเป็นมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมขึ้น เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2538
เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของชาติแผ่ขยายไปยังท้องถิ่นต่างๆ อย่างทั่วถึงทั้งประเทศ
และส่งเสริมการศึกษาทุกระดับมีมาตรฐานที่สูงขึ้น

ทุนพระราชทาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงสนพระราชหฤทัยด้านการศึกษาอย่างลึกซึ้ง ทรงทราบดีว่าเด็กและเยาวชนไทยมิได้ขาดสติปัญญาที่จะเล่าเรียน แต่ขาดโอกาสและขาดทุนทรัพย์ ทั้งทรงตระหนักถึงความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ จำเป็นต้องส่งคนไปศึกษาและดูงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อนำความรู้มาเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศ จึงทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ก่อตั้งกองทุนการศึกษา 1.ทุนมูลนิธิ “ภูมิพล” 2.ทุนมูลนิธิ “อานันทมหิดล” 3.ทุนเล่าเรียนหลวง 4.ทุนการศึกษาสงเคราะห์ในมูลนิธิราช-ประชานุเคราะห์ 5.ทุนมูลนิธิราชประชาสมาสัยในพระบรมราชูปถัมภ์ และมูลนิธิโรงเรียนราชประชาสมาสัย 6.ทุนนวฤกษ์ 7.ทุนการศึกษาพระราชทานแก่นักเรียนเฉพาะกรณี อาทิ ทุนพระราชทานแก่นักเรียนชาวเขา ทุนพระราชทานแก่นักเรียนเฉพาะสถานศึกษา และรางวัลพระราชทานแก่นักเรียนและโรงเรียนดีเด่น

ข้าพระพุทธเจ้า ข่าวการศึกษา หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ น้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ “พระผู้เสด็จสู่สวรรคาลัย” และขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมรับสนองพระราชปณิธาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ตลอดไป.

ขอบพระคุณที่มาจาก ไทยรัฐออนไลน์ วันที่ 17 ต.ค. 2559